

NOVI TEDNIK

številka 47-48 • leto XLIII • cena 30.000 din

Čelje, 23. novembra 1989

NOVI TEDNIK JE GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, MOZIRJE, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ZALEC

Povabljeni k razmišljanju

K razmišljanju, ki se kot rdeča nit vleče skozi tokratno praznično številko, smo povabili ljudi, ki smo jih bolj ali manj naključno izbrali; politike, gospodarstvenike, pa tudi »navadne« ljudi. Postavili smo tudi zelo širok okvir za razmišljanja – Jugoslavija danes, kje smo, kaj bi radi in kam gremo. Vsem, ki so se odzvali našemu vabilu, se zahvaljujemo.

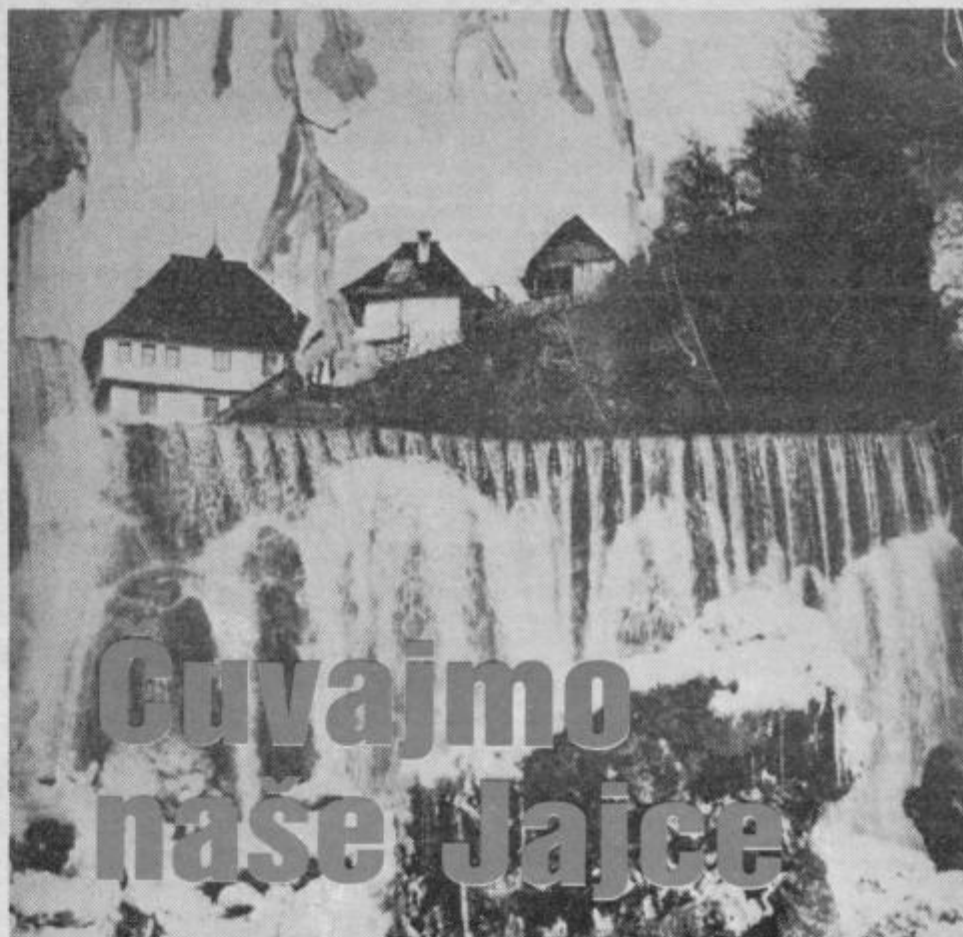
Bo Emo razprodal stanovanja?

V celjskem Emu so prišli na idejo, da bi prodali stanovanjski skupnosti svojih 830 stanovanj in z denarjem povrnili dolgove. Stran 3.

11100000
30 let

Jugoslavija ni prehodna tvorba

»Slovenska razmišljanja o odcepitvi in priključitvi – ne vem h komu v Evropi – so nestvarna. Vsi moji stiki s tujimi diplomati, s predstavniki tujih parlamentarnih skupin, ki prihajajo vse bolj pogosto v Jugoslavijo, kažejo, da v tem pogledu vsaj v Evropi obstaja popolno nerazumevanje slovenskih napovedi o morebitni odcepitvi.« je za Novi tednik med drugim dejal Franci Gerbec, slovenski delegat v zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ, s katerim smo se pogovarjali o sedanjem aktualnem trenutku. Intervju objavljamo na strani 4.

Cuvajmo naše Jajce

Sredi novembra smo se odpravili v Bosno poslušat odmeve izpred pol stoletja, spotoma pa smo imeli odprte tudi oči. Brali smo časopise in jedilne liste, na koncu pa so se nam v potopis prikradli Boris Kidrič, Edvard Kocbek in Nikoletina Bursač. Prekaljeni mitraljezec pa ni še enkrat vstal od mrtvih, da bi streljal, temveč zato, da bi se v miru zleknil pod domačo hruško. Strani 16 in 17.

Z Mustangom
v novo kvaliteto,
Evropo in svet

Elkroj

30
L E T

Praznična številka Novoga tednika, ki je pred vami, je hkrati tudi dvojna številka, ker bo zaradi praznikov naslednji Novi tednik izšel v četrtek, 7. decembra.

Droga ni izbirčna, ko si jemlje družabnika

Andreja lahko le ugiba, kaj bi bilo danes z njo, če ne bi zašla v svet droge, omame in trpljenja. Danes se zaveda le tega, da nima veliko izbirati: se odtrgati od droge in zaživeti s sinom kot mati v pravem pomenu besede ali pa nadalje propadati in umreti. Tako kot mnogi njeni prijatelji, narkomani. Pretresljiva izpoved mladega človeka in številna vprašanja, naslovljena na to družbo, ki se problema zasvojenosti med mladino premalo zaveda. Stran 13.

Uspešen koncert na Dobrni

Akcija »Pomagajmo Damjanu« je naletela na velik odmev

Pred dobrim mesecem je stekla akcija v Dobrni, ko je krajevna organizacija Rdečega križa pričela zbirati denar za Damjana Skutnika s Klanca nad Dobrno. Nujno potrebuje električni invalidski voziček, starši pa ne morejo zbrati sami 12 do 15 tisoč nemških mark.

Prvi rezultati, in to zelo obetavni, so tu.

Na dobrodelnem koncertu v soboto, 18. novembra v Dobrni, se je zbralo toliko ljudi, da so napolnili dvorano zdravilišča v hotelu Dobrna, veliko pa jih je ostalo zunaj. Nastopajoča ekipa, ki jo je v imenu Vala 202 pripeljal in vodil Marjan Jerman, je ogrela številno občinstvo. Nastopili so: Marjan Smode, Stane Vidmar, Sandra Dimnik ter Marjan Roblek-Matevž. Mlada skupina plesal-

cev iz Titovega Velenja, ki je izvajala standardne plesne, je popestrila prisrčen večer, Ivan Kramberger iz Negove pa je lastnoročno izročil Damjanu deset milijonov dinarjev.

Bogat srečolov, kjer je zadel vsaka srečka, je masikaterega obiskovalca osrečil, njegov izkupiček pa znaša 180 milijonov. Za 70 milijonov je bilo prodanih vstopnic, na žiro računu Rdečega križa pa se je do zdaj nabralo preko 150 milijonov.

Koncert v korist Damjana Skutnika je organiziralo tudi kulturno umetniško društvo Ljubecna. Nastopili so - otroška plesna skupina Lučka, ženski in moški pevski zbor domačega društva, godba na pihala, Pepca Ula-ga, citrarka iz Laške vasi, Hinko Sernc, harmonikar iz

Šmartnega na Pohorju, vokalni kvartet Frankolovčani in Živko Beškovec iz trnoveljske Zarje.

Damjanu pomaga tudi naša hiša, časnik Novi tednik in Radio Celje. Pomagamo tako, kot mi lahko - z oglasi delovnih organizacij ter zbiranjem denarja, ki ga lahko bralci in poslušalci nakažejo na Sklad skupne porabe NT: 50700-720/3-31198. Doslej je nam uspelo zbrati 50 milijonov dinarjev!

Kulturno umetniško prosvetno društvo Zarja iz Trnovelja pa bo 27. novembra ob 20. uri v Trnovljah uprizorilo Kralja Malhusa za celjske delovne kolektive in izven. Izkupiček od prodanih vstopnic ter prostovoljne prispevke namenja društvo za Damjana Skutnika.

ZDENKA STOPAR

Priznanja našim najboljšim gostincem

Celjska turistična zveza je v sodelovanju z obrtnimi združenji občin celjskega območja izbrala najboljša zasebna gostišča. V akciji, ki je trajala več kot mesec dni, so ocenili okrog štirideset gostišč. Splošna ocena je, da se kakovost ponudbe in postrežbe izboljšuje. Razglasitev rezultatov je bila v ponedeljek v gostišču Zvoneta in Milice Štorman, saj je to gostišče po splošni oceni najboljša pri nas. Med pet najboljših so se uvrstila še gostišča Raduha iz Luč, Madrugada iz Celja, Matjaž s Polzele in Trobej iz Gornjega grada.

JANEZ VEDENIK, foto: EDI MASNEC

Zanimivo bi bilo vedeti, kakšne napotke daje Damjanu Maja Žnidar iz Šmarja, ki sedi in se vozi v takšnem vozičku, kot ga Damjan želi in potrebuje.

Paraplegiki so tekmovali

Društvo paraplegikov celjske regije letos slavi desetletnico delovanja. Korenine izhajajo iz zagnanosti nekaterih posameznikov iz laške občine, ki so se s pomočjo Zdravilišča Laško pričeli organizirati sestajati.

Naključje je nanoslo, da so jubilej delovno obeležili prav v laški občini. Zveza društev paraplegikov Slovenije je po programu dela organizirala republiško prvenstvo ekip paraplegikov Slovenije v košarki v Radečah.

Tekmovanja se je udeležilo šest ekip. Prvo mesto je osvojila ekipa Gorenjske pred ekipo iz Maribora, ekipo z Dolenjske, Celjani pa so osvojili odlično četrto mesto.

Društvo paraplegikov celjske regije je ob tej priložnosti podelilo tudi posebna priznanja Papirnici Radeče, OŠ Radeče, Zdravilišču Laško, Vitu Žnidarju in našemu uredništvu.

VLADO MAROT

Denar novinarjem

Pred štirinajstimi dnevi je velenjska skupščina po likvidaciji Podjetja za hidrogradnje, gradnje prometnih objektov in hortikulturo iz Titovega Velenja, takoimenovanega HPH, dokončno razdelila tudi preostalo premoženje. Večino premoženja je podedoval velenjski Vekos, nekaj prostorov so dobili drugi, nekaj sredstev, okoli 4 milijarde in 3000 milijonov dinarjev, pa bo dobil tudi velenjski Center za informiranje, založništvo in propagando. BP

Srečali so se starejši krajan

Pred nedavnim obnovljena, večnamenska dvorana gasilskega doma na Vrh nad Laškim je v soboto popoldne sprejela pod streho tamkajšnje krajan, ki so dopolnili 80 in več let. V uvodu je navzoče nagovorila predsednica Krajevne organizacije Rdečega križa Vrh Olga Lapornik.

Kot je v navadi, ob takšni priložnosti ni nikogar v kraju, ki ne bi bil pripravljen pomagati in sodelovati. Na tamkajšnjem odru se je tako zvrstil bogat kulturni program vseh delujočih skupin v okviru kulturno umetniškega društva Vrh in osnovne šole; slišati je bilo recitacije in pesmi učencev, ljudske pesmi pevcev iz Tevč, tamburaški orkester in na koncu še ansambel Utrinek.

Zadovoljni so bili vsi, med drugim tudi 84-letna Karolina Jancić in leto dni starejši Franc Jesih, tkalski mojster iz Grahov. VM

Ob Dnevu republike
iskreno čestitamo
vsem zaposlenim,
poslovnim partnerjem
in občanom.

KOVIN TEHNA

*»Tam na klanecu je vse živo
vkup so iz vasi otroci
vsak sani v premrli roci
vozi in drži se krivo«*

Tudi Damjan je s Klanca,
tistega pri Dobrni!
Tudi on bi rad bil med njimi!

VSE KAŽE, DA MU BO USPELO!

Tu so imena tistih, ki so se pridružili vsem, ki so doslej zbrali že
410.000.000 din za nakup električnega invalidskega vozička za
našega Damjana.

V akciji NT&RC smo v enem tednu zbrali
50.000.000 din

ZASTAVA AVTO
LJUBLJANA
AVTOMOTOR CELJE

PETROL

DO TRGOVINA Z NAFTNIMI DERIVATI
LJUBLJANA p.o.
T.O.E. CELJE

ZARJA
PETROVČE

ORGANIZACIJSKO
TURISTIČNA AGENCIJA

Šentjur, Dušana Kvedra 12
tel. (063) 741-035, p.p. 24

NT&RC

Nič ni tako varno,
da ne bi potrebovalo
zavarovanja!

Veliko uspeha pri reševanju in
prijetne praznike vam želimo.

MUSTANG

Z Mustangom v
novo kvaliteto,
Evropo in svet

[illegible]

Nevesta za 2,2 milijardi

Šranganje je star slovenski običaj, ki so ga marsikje ponovno začeli oživljati. V soboto popoldne so fantje iz Ločice pri Polzeli postavili šrango ženinu sovaščanke Tadeje Steiner, Iviu Ločičniku, ki je doma iz Zg. Grušovelj.

Šranga je bila lepo okrašena, pripravljenih so imeli mnogo jedi in pijač, pa še marsikatero presenečenje za ženina in svate. Imeli so muzikanta, vsi pa so bili napravljeni v lepo slovensko narodno nošo. Seveda so se tudi ženin in svatje pripravili na besedni dvoboj, ki je trajal kar celo uro, preden so se sporazumeli za ceno neveste.

Za dekle so dobili 2,2 stari milijardi. Od tega so nevesti in ženinu kupili lepo darilo, ki bo oba še dolgo spominjal na poročni dan.

T. TAVČAR

NOVI TEDNIK RADIO CELJE
NT&RC

Nogometaši pomagajo graditi cerkev

Župnijski urad Sv. Duha v Celju je preteklo soboto organiziral v dvorani Golovec nogometno srečanje Pax (slovenski duhovniki) in skavti (taborniki iz Celja). Tekma se je končala z rezultatom 6:4 za skavte. V odmorih je nastopal plesni studij Celje, izkupiček prireditve pa je namenjen izgradnji cerkve Sv. Duha v Novi vasi v Celju. V tej dobrodelni prireditvi so sodelovale in jo tudi omogočile celjske delovne organizacije ter obrtniki.

Z. S., Foto: EDO EINSPIELER

'Kapitalen sulec

Člana Ribiške družina Šempeter Uroš Jelen s Polzele in Aleš Silc iz Titovega Velenja sta imela prejšnji teden veliko ribiško srečo. V Savinji pri Podvinskem jezcu se je na trnek ulovil kar 91 cm dolg in 7 kg težak sulec. To je letos prvi večji sulec, ki je bil ulovljen v Savinji.

T. TAVČAR

JURE KRAŠOVEC

COPRNIŠTVO na Celjskem

Podlistek »Čarovništvo na Celjskem«, za katerega objavo se zahvaljujem uredništvu Novega tednika, je spodbudila Štajerska deželna razstava »Hexen und Zauberer«, ki jo je gostil znameniti grad Riegersburg na vzhodu nemške Štajerske. Že poprej me je snov privlačila, vendar sem jo spoznaval le kot izročilo, kot pripovedovanje, kot je bil pokojni Anton Lokošek z Lahomske gore pri Laškem, ki je bil, čeravno le cesar, izredno natičan in je imel za človeka svojega stanu v tistem času ogromno knjig – morda tudi Kolomonov žegen. Bil je tu-

di zelo dober pripovedovalec in pisec, saj je polnil rubriko »Tapravi inu tazeili Coleman-Shegen« v Novem tedniku leta 1969 – pred dvajsetimi leti torej.

Na omenjeni razstavi v Riegersburgu sem šele dober dojel, kako razsežna, usodna in srhljiva je bila ta čarovniška blodnja v naših krajih, kjer se je razmahnila v drugi polovici 17. stoletja, ko je drugje po Evropi že ponehala. In ker je bilo na tej razstavi, predvsem pa v spremljajočem zborniku »Hexen und Zauberer«, precej podatkov iz slovenske

spodnje Štajerske, sem se začel ozirati tudi po ustrezni literaturi, pri čemer mi je bil v pomoč študijski oddelk Knjižnice »Edvarda Karmela« v Celju. Posebej sem zahvalo dolžan prof. Milošu Rybářju, ki mi je priskrbel tisto gradivo, ki se nanaša predvsem na območje krvnega sodišča v Laškem.

Te vrste pisanje, predvsem pa brskanje po zgodovinskih virih, je kot kopanje jame v sipek pesek – večja kot je, več zrn se vanjo vsiplje. Tako se je širil tudi seznam strokovne literature in prav upirati sem se moral skušnjavi, da bi pisanje o čarovništvu na Celjskem preveč ne širil, tako vsebinsko kot tudi geografsko. To bi presežalo moje vedenje o stvari, pa tudi namen. Kot sem v začetku zapisal, kdor hoče o tem žalostnem pojavu v človeški zgodovini vedeti kaj več, bo moral seči po knjigah, ki so mi bile v pomoč in še mnogih drugih, kajti problematika je veliko bolj raziskana in strokovno obdelana kot bi sodili po slovenskem prispevku v ta splet zgodovinskega.

V veliko pomoč pa so mi bili posredovalci usnega izročila, ljudje, ki so me sezna-

nili s še živim verovanjem, predvsem pa do nedavnega razširjenem verovanju v čarovništvo v naših krajih, še posebej Mariji Salobir iz Trobnega dola.

Med izhajanjem podlistka so se oglašili še ljudje, ki sami vedo, ali poznajo ljudi, ki vedo povedati marsikaj o teh zadevah. Če bi kdaj naneslo, bi zlasti s pomočjo teh pripovedovalcev dopolnjeno pričevanje moglo priti pred bralce teh vrstic kot knjiga. Morda!

Preganjanje ljudi z obrobja etablirane družbe, ki jih pogosto združujemo v pojem lov na čarovnice, sodobni politični procesi proti alternativnim skupinam in posameznikom, zlasti pa pritiski na drugače misleče, mi utrjujejo prepričanje, da tudi to moje pisanje nekaj malega

prispeva h krepitvi zavesti, da moramo ljudje vpreči več svojega uma in znanja v gra-

LITERATURA, oziroma VIRI, po količinskem zaporedju koriščenja:

FRIZ BYLOFF »Hexenglaube und Hexenverfolgung in den österreichischen Alpenländern«; Dr. HELFRIED VALENTINITSCH »Hexenwahn und Hexenprozesse im untersteirischen Markt Tüffer/Laško in ausgehenden 17. Jahrhundert (seperatum); Dr. FERDINAND RIEGLER »Hexenprozesse – mit besonderer Berücksichtigung des Landes Steiermark«; »Hexen und Zauberer« – zbornik k razstavi v Riegersburgu – izdajatelj Helfried Valentinitich – v katerem 35 strokovnih člankov različnih avtorjev, med njimi; SRGIJ VILFAN: »Čarovniški procesi na Kranjskem – vprašanje pogostosti«; VINKO RAJŠP »Čarovniški procesi na Slovenskem« ZC/42; NOVI TEDNIK leto 1969; NIKO KURET »Praznično leto Slovencev«; VINKO MODERNDORFER »Verovanja, uvere – običaji Slovencev«; MANFRIED PAHLOW »Velika knjiga o zdravilnih rastlinah«; Dr. PAVLE BOHINC »Slovenske zdravilne rastline«; JANKO OROŽEN »Zgodovina Celja in okolice«; NADA KLAJČ »Zadnji knezi celjski v deželah svete krone«; LUIS LEGER »Le mytologie Slave / slovenska mitologija«; PERTL EMAN »Pregled razvoja zdravstva v Laškem in njegovem okolišu – ČZN« in JOŽE KOROPEC »Laško gospodstvo v srednjem veku«.

Objavo feljtona je omogočila

JELOVICA

lesna industrija Škofja Loka

prodajno mesto: CELJE, Božičeva 3, tel. (063) 25-881

